

PAMATA INFORMĀCIJA PAR NODARBĪBU

► MĒRĶI

Skolēni spēj:

- analizēt Pārtikas sistēmu un tās darbību.
- salīdzināt, ko viņi ēd un ko ēd cilvēki visā pasaulē.
- iegūt zināšanas par pārtikas ražošanu.
- apzināt lauksaimniecības vēsturi.
- izprast, kā lauksaimniecība ir ietekmējusi klimatu, dabu un mūsu ekonomisko un sociālo dzīvi.
- uzzināt par ilgtspējīgu pārtiku.
- kļūt par kritiskiem pārtikas patērētājiem
- uzzināt par pārtikas atkritumiem, pārtikas punktiem un pārtikas iepakojumu.
- apzināties bada un aptaukošanās problēmas.

Vecuma grupa: 15 – 18 gadi

Saistītie mācību priekšmeti:

- dabaszinības
- ģeogrāfija
- angļu valoda

► Nepieciešamais laiks nodarbību ciklam:

Šajā vienībā ietilpst 4 mācību stundu sesijas (4*40 min) + 1 atsevišķs tiešsaistes kurss. Laikā no 1. līdz 2. sesijai studentiem ir jāpabeidz savs tiešsaistes kurss. Skolotāji var pieprasīt atskaites no šī tiešsaistes kursa kā mājasdarbu. Katrā mācību stundu sesijā ir iekļautas darbības konkrētu mērķu īstenošanai.

- ⦿ 40 min – ievads tematā
- ⦿ ap 2 nedēļas – tiešsaistes kurss: TheGoals.org (paststāvīgi)
- ⦿ 40 min – fotogrāfiju darbnīca
- ⦿ 40 min – informācijas izplatīšanas nodarbība

Young Reporters
for the environment

15-18
GADI

Sabiedrības integrācijas
fonds

Kultūras ministrija

NODARBĪBU APRAKSTI

1 Pirmā nodarbība klasē. Tēmas iepazīšana.

Uzreiz kā skolēni ienāk telpā, izdaliet saldumus/cepumus/uzlīmes nevienmērīgi. Dažiem studentiem dodiet daudz, dažiem studentiem maz. Paturiet lielāko daļu saldumu/cepumu/uzlīmju sev. Kad visi skolēni sēž, uzdodiet jautājumu:

“Vai tas ir godīgi?” Mudiniet skolēnus apspriest šo jautājumu kā mācību stundu.

Palūdziet, lai studenti pārrunā, kā viņi jūtas, kāds ir viņu saldumu/cepumu/uzlīmju daudzums. Paskaidrojiet studentiem, ka jums ir visvairāk, jo jūs esat visvecākais. Pajautājiet skolēniem, vai viņi domā, ka tas ir godīgi un vai tāpēc vajadzētu pārdalīt saldumus/cepumus/uzlīmes. Iepazīstiniet ar sociālās nevienlīdzības ideju kā šīs nodarbības tēmu.

Šī definīcija varētu būt noderīga “situācijā, kurā cilvēki nav vienlīdzīgi, jo dažās grupās ir vairāk iespēju, varas, naudas utt. nekā citās” (avots: Makmilana vārdnīca).

★ Spēles norise:

Iepazīstiniet studentus ar patiesajiem vai nepatiesajiem apgalvojumiem par dažādajām nevienlīdzības izpausmēm no pielikuma. Lūdziet skolēnus strādāt individuāli, lai izlemtu, kurš apgalvojums ir patiess vai nepatiess. Tagad iepazīstiniet studentus ar faktiskajām atbildēm. Sekojiet tam ar diskusiju par izteikumiem.

- ? Vai bija kādi izteikumi, kas pārsteidza skolēnus?
- ? Vai bija kādi izteikumi, par kuriem viņi domāja, ka situācija jāmaina?
- ? Kas visiem izteikumiem kopīgs?

Izmantojiet pēdējo jautājumu, lai ieviestu informāciju par to, kā nevienlīdzībai var būt daudz dažādu formu.

Sadalīt studentus grupās pa 4 vai 5, lai strādātu pie “Zero Hunger” foto. Rādiet bildes ar priekšrakstiem skolēniem. Attēlus var atrast pielikumā. Tikpat labi var atnest arī savas bildes (no avīzēm, žurnāliem, grāmatām, interneta utt.) Tiem būtu jāparāda atšķirīga realitāte (pozitīvie un negatīvie), ka cilvēki dzīvo visā pasaulē. Veltiet studentiem laiku apmēram 5 minūtes, lai viņi varētu apmainīties ar attēliem, tos novērot un komentēt. Pēc tam uz tāfeles uzrakstiet šādu teikumu: “MAN, NEVIENLĪDZĪBA NOZĪMĒ...” Katrai grupai uz papīra ir jāraksta šī teikuma beigas, un tās ir jāizliek uz tāfeles/sienas, lai dalītu to ar visu grupu.

NODARBĪBU APRAKSTI

1 Patstāvīgais darbs – tiešsaistes kurss.

Piesakiet skolēnus uz kursu "SDG2 Zero Hunger". Šim kursam kopumā ir 4 sadaļas jeb misijas, aptuvenais pabeigšanas laiks ir aptuveni 12 stundas (3 stundas katrā sadaļā).

Kursa apskats:

- 1. misija: Pārtikas sistēma
- 2. misija: Pārtikas ražošana
- 3. misija: Pārtikas patēriņš
- 4. misija: Ilgtspējīga pārtika nākotnei

Lai piekļūtu šim kursam, dodieties uz <http://www.thegoals.org/>.

Studentiem jāveido mazas grupiņas (4-5 skolēni katrā grupā) ar savu skolotāju kā treneri. Kursu var veikt skolas laikā, ja tam ir pieejama vieta, resursi un laiks. Pretējā gadījumā skolēni to var darīt mājās, un skolotāji var prasīt atskaites kā mājasdarbus.

2 Otrā nodarbība klasē. Radošais darbs ar fotogrāfiju.

Skolēniem jāveido grupas no 3 - 5 studentiem. Skolotājs ierosina frāzi vai tēlu, kas saistīts ar ilgtspējīgas pārtikas politikas jautājumiem. Apspriediet pamatus tam, kas ir laba fotogrāfija. Studenti veidos foto reportāžu vai vienu fotogrāfiju par to, kā viņi veidotu video reportāžu 3 minūšu garumā.

Pēdējo 10 minūšu laikā skolēni dalās savās idejās ar citiem.

3 Trešā nodarbība klasē – radošā foto darbnīca.

Šī nodarbību daļa ir paredzēta, lai īsi parunātu par JVR konkursu. Iepazīstiniet ar tā noteikumiem (videsfonds.lv/lv/jaunie-vides-reportieri) un pastāstiet, ka gan sagatavotie foto piemēri, gan iespējamie raksti var dot iespēju pastāstīt vairāk par ilgtspējīgu pārtikas patēriņu, kā arī dot iespēju piedalīties JVR konkursā.

Veltiet dažas minūtes, lai atrisinātu problēmas un jautājumus, kas skolēniem rodas. Dažos gadījumos viņiem var palīdzēt skolotājs, citos gadījumos arī starp citiem skolēniem var būt labas atbildes, kas iedrošina uzņemties šo uzdevumu

4 Ceturtā nodarbība klasē – Kā izplatīt savu vēstījumu?

Visi skolēni kopā ar skolotāju var diskutēt, kā viņi vēlas izplatīt savas zināšanas (arī nerkastot JVR konkursa darbus). Tām būtu jāizstrādā veids, kā izplatīt savu darbu savās skolās, rajonos, rajonos, ciemos, pilsētās, reģionos u.c. Aiciniet skolēnus pievienoties Ekopadomei, lai šīs idejas īstenotu, piemēram:

- organizēt "Skolas globālās izglītības dienu", lai iepazīstinātu ar savām fotogrāfijām.
- veidot prezentācijas jaunākajām klasēm
- prezentējiet īsi visai skolai šo informāciju.
- sazinieties ar vietējiem plašsaziņas līdzekļiem: radio, laikrakstu, televīziju.
- pajautājiet pašvaldībai, vai tās var atļaut veikt izstādi publiskā telpā.
- izvietojiet (sarunājot) plakātus vai izstādes priekšmetus vietējā tirgū un veikalos.

PIELIKUMI UN MATERIĀLI

MĪTI VAI FAKTI?

- ? 85 bagātākajiem cilvēkiem pasaulē ir tikpat liela bagātība kā visas cilvēces nabadzīgākajai pusei jeb 3,5 miljardiem cilvēku.
- ? ASV baltādaino iedzīvotāju mājsaimniecību vidējā vērtība 2009. gadā bija \$113,149 salīdzinājumā ar afro-amerikāņu mājsaimniecībām \$5,677 un *Hispanic* mājsaimniecībām \$6,325.
- ? 80% cilvēku ar invaliditāti dzīvo mazāk attīstītās valstīs.
- ? lielākajā daļā attīstīto valstu bezdarba līmenis cilvēkiem ar invaliditāti ir vismaz divreiz lielāks nekā tiem, kuriem nav invaliditātes.
- ? Latīņamerikā 80-90% personu ar invaliditāti ir bez darba vai ārpus darba spēka. Lielākā daļa no tiem, kuriem ir darbs, saņem mazu vai vispār nekādu algu.
- ? ar 2040. gadu, tiek lēsts, ka vairāk nekā 25% eiropiešu būs vismaz 65 gadus veci.
- ? Apvienotajā Karalistē bezdarba līmenis 16-24 gadus veciem cilvēkiem ir 14,4%. Kopējais bezdarba līmenis ir 5,7%.
- ? globāli, sievietes ieņem mazāk nekā 25% no visām parlamenta vietām.
- ? Apvienotajā Karalistē divreiz vairāk sieviešu nekā vīriešu paļaujas uz valsts pabalstiem.
- ? Apvienotajā Karalistē divas trešdaļas pensionāru, kas dzīvo nabadzībā, ir sievietes.
- ? Eiropā ērta piekļuve zaļajām telpām uzlabo nabadzīgāko iedzīvotāju veselību par 40%.
- ? ASV cilvēki, kas dzīvo tuvu sabiedriskā transporta objektiem, var piekļūt līdz pat trīs reizes vairāk darba vietu.

(visi šie ir patiesi fakti!)

PIELIKUMI UN MATERIĀLI

2 KĀ IZDVEIDOT RAKSTU? RAKSTA SADAĻAS UN 7 SOĻI LĪDZ GATAVAM RAKSTAM

RAKSTA SADAĻAS

Raksta strukturēšana ir svarīga, lai saglabātu lasītāja uzmanību. Visbiežāk izmanto lineāro pieeju, kurā sadaļas izkārtotas šādi:

Raksta sākumā tiek minēti vissvarīgākie jautājumi, aprakstot visu problēmu kopumā.

Tālāk seko padziļināts ieskats problēmā vai apskatāmajā tēmā, pēc tam pievēršot uzmanību citiem jautājumiem, kas ar šo tēmu saistīti.

Galvenā tēma un secinājumi tiek parādīti uzreiz, nevis tiek saglabāti noslēpumā līdz raksta beigām.

7 soļi, līdz labam rakstam:

1. solis	Atrast un noformulēt galveno raksta tēmu
2. solis	Atrast un apkopot galveno informāciju, kas parāda, izskaidro un dod piemērus galvenajai raksta tēmai (fakti, viedokļi, dati)
3. solis	Sakārtot visu šo informāciju secībā – no svarīgākās uz mazāk svarīgo
4. solis	Pārskatīt, vai šāds izkārtojums ir loģisks rakstā
5. solis	Sākt rakstīt kopīgo rakstu, izveidojot pārejas starp dažādām informācijas daļām
6. solis	Pārlasīt uzrakstīto, pārbaudot precizitāti detaļās, skaidrību, pareizrakstību un stilu, izlabojot iespējamās kļūdas. Pārbaudīt, vai ir saprotama galvenā doma, ko vēlējaties nodot.
7. solis	Ja rodas lielas problēmas kādā no soļiem – iespējams, vieglāk rakstu pārrakstīt (sākt no sākuma).